

Príčiny a dôsledky kriminality detí a mládeže

(úvaha)

V každom dieťati a mladom človeku by mali dospelí hľadať to dobré, jeho silné stránky. Ak niekto „zide z cesty“ a začne robiť negatívne veci, potrebuje na seba upútať pozornosť a pravdepodobne je nešťastný a nespokojný. Kriminalita sa na Slovensku u detí a mládeže vyskytuje často.

Kriminalita predstavuje súhrn trestných činov, ktoré deti a mladí ľudia spáchali úmyselne alebo z nedbanlivosti. Pojem kriminalita pochádza z latinského slova „*crimen*“ čo znamená previnenie, zločin. Kriminalita, trestná činnosť sa odvíja od trestnoprávnej zodpovednosti páchatelia, ktorú vymedzuje trestný zákon vekovou hranicou štrnásť rokov. Mladí páchatelia sa delia do troch skupín: maloletí (do 14 rokov), mladiství (od 14 do 18 rokov) a mladí dospelí (od 18 do 24 rokov).

Kriminalita sa považuje za jav, ktorý má vnútorné aj vonkajšie príčiny. Vnútorné príčiny sa týkajú osobnosti páchatelia. Ide o tendenciu páchať nežiadúcu činnosť najmä v znevýhodňujúcom a málo podnetnom prostredí. K vnútorným príčinám sa zaraďujú aj poruchy osobnosti: psychopatia, mentálna retardácia, neuróza, schizofrénia a iné poruchy. Podľa výskumov podiel psychopatov na kriminalite je vysoký. Vonkajšie príčiny kriminálneho správania sa týkajú aj sociálneho prostredia, v ktorom deti a mladí žijú. Ide o vplyv rodiny, školy a rôznych sociálnych skupín. Najčastejšia príčina kriminality detí a mládeže je nefunkčná rodina (nezamestnanosť rodičov, alkoholizmus, rozpadajúce sa vzťahy a bezcitná výchova). K vonkajším príčinám kriminality môže patriť aj škola. Ide napríklad o negatívny vzťah detí a mladých ku škole, prepadávanie, záškoláctvo, agresivita a šikana.

Kriminalita je negatívnym javom a pri práci z deťmi a mladými ľuďmi jej treba venovať zvýšenú pozornosť, zo strany rodičov, učiteľov i sociálnych pracovníkov. Jednou z možností ako predchádzať kriminalite u detí a mladých ľudí je prevencia (besedy, diskusie, preventívne programy).

Adam Novotný III.OA